

Одразумявам
к.ф. №5/2012
Определението за довереност
Съдия С. Симова
26.VI.2012

1
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
Бр. № 9
Дата 22.06.2012

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И С К А Н Е

от група народни представители от 41-ото Народно събрание на Република България за обявяване на противоконституционност на решение за създаване на Временна парламентарна комисия за проучване на фактите и обстоятелствата, свързани с действия и инициативи на длъжностни лица от органи на изпълнителната власт, при и по повод помилване, опрощаване на несъбираеми държавни вземания, и даване и възстановяване на българско гражданство и освобождаване и лишаване от него през периода януари 2002 – януари 2012 г.
(ДВ бр. 39/22.5.2012 г.)

По чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията

Господа конституционни съдии,

Народното събрание на 16 май 2012 г. прие „решение за създаване на Временна парламентарна комисия за проучване на фактите и обстоятелствата, свързани с действия и инициативи на длъжностни лица от органи на изпълнителната власт, при и по повод помилване, опрощаване на несъбираеми държавни вземания, и даване и възстановяване на българско гражданство и

2

освобождаване и лишаване от него през периода януари 2002 – януари 2012 г.”.

Това решение на Народното събрание е противоконституционно. Аргументите ни са следните:

Първо, с Решение №6/11.04.2012 г., КС „обявява за противоконституционно приетото от 41-ото Народно събрание на 15 февруари 2012 г. Решение за избиране на Временна парламентарна комисия за проучване на нормативните основания, фактите и обстоятелствата при помилване, опрощаване на несъбираеми държавни вземания и даване и възстановяване на българско гражданство и освобождаване и лишаване от него през периода 22 януари 2002 – 22 януари 2012 г. (обн. ДВ бр. 15 от 2012 г.).

Новото решение за създаване на Временна парламентарна комисия от 16.05.2012 г. има по същество същото съдържание и преследва същата цел – парламентарен контрол и zlepоставяне на бившите президент и вицепрезидент. Не случайно е посочен периода „януари 2002 – януари 2012г.” От дебатите в парламента става ясно целта за създаването на тази временна комисия (прилагаме стенографския протокол). Даже в деня, когато стана известно Решение №6/11.04.2012 г. на КС, инициаторите на това решение публично обявиха, че ще създадат нова комисия, въпреки решението на КС (прилагаме техните изявления). В съдържателен план и текстово двете решения (от 15.02.2012 г. и от 16.05.2012 г.) се припокриват на 95 %. „Новата временна комисия” е правоприменик на обявената за противоконституционна комисия, видно от т. 3, която казва, че „Архивът на създадената с Решение на Народното събрание от 15 февруари 2012 г. Временна парламентарна комисия за проучване на нормативните основания, фактите и обстоятелствата при помилване, опрощаване на несъбираеми държавни вземания и даване и възстановяване на българско гражданство и освобождаване и лишаване от него през периода 22 януари 2002 – 22 януари 2012 г. се предоставя на комисията по т.1”. Единствено „новото” са думите „длъжностни лица от органи на изпълнителната власт.”

Следователно, решението от 16.05.2012 г. на НС по своята същност, съдържание и цели е „ново издание” на решението на НС от 15.02.2012 г., което с Решение №6 от 2012 г.

е обявено за противоконституционно. Добросъвестният анализ на двете решения несъмнено потвърждава нашия извод.

Второ, Република България е правова държава. Тя се управлява според Конституцията и законите на страната (преамбюла и чл. 4, ал. 1 от Конституцията). Решенията на КС се обнародват в ДВ, а „акта, обявен за противоконституционен не се прилага от деня на влизането на решението в сила“ (чл. 151, ал. 2 от Конституцията).

Решенията на КС „са задължителни за всички държавни органи, юридически лица и граждани“ (чл. 14, ал. 6 от Закона за конституционния съд). В една правова държава е недопустимо Народното събрание да не се съобразява с решение на КС. Освен това решенията на Конституционния съд по своята правна същност са от конституционен порядък.

Следователно, от тази гледна точка, Решението на Народното събрание от 16.05.2012 г. противоречи на принципите на правовата държава (преамбюла, чл. 4, ал. 1 от Конституцията и Решение №6 от 2012 г. на КС.

Трето, Конституцията е върховен закон и другите закони и решения не могат да ѝ противоречат (чл. 5, ал. 1 от Конституцията). Разпоредбите на Конституцията имат непосредствено действие (чл. 5, ал. 2 от Конституцията). Правомощията на президента по чл. 98 от Конституцията (в нашия случай т.9, 11, 12) произтичат непосредствено от основния закон. Изрично в Решение №6 от 2012 на КС се казва: „Недопустимо от гледна точка на конституционната уредба обаче е със закон да се определят или ограничават **основанията, самостоятелността на преценката и мотивите за осъществяване** от президента на правомощието по чл. 98, т. 11 от Конституцията“. И още: "Конституцията не установява никакви ограничения за предоставяне на помилване, налага се извода, че президентът не може да бъде обвързан с никакви **основания** за даване на помилване...". „В указа, с който се дава помилване, президентът не е длъжен да посочва **основанието на своето решение.**“... „Указите за помилване не могат да бъдат придружавани с **мотиви**“ и т.н. Тези укази не се приподписват от министър.

7

В пряко противоречие с тези конституционни изисквания в Решението на Народното събрание от 16.05.2012 г. се казва, че Временната комисия трябва „да установи **мотивите, нормативните основания и обстоятелства**” (т.2, б. „б”) и че може да изисква „становища, документи, писмени и устни сведения” даже и от „**отделни граждани**” (т.2, б. „г”), т.е. от бившите президент и вицепрезидент. Налага се да посочим, че „те са под закрила и след прекратяването и на мандата си” (мотиви, с. 24 на Решение №6 от 2012 г. на КС).

Следователно, от тази гледна точка Решението на Народното събрание от 16.05.2012 г. противоречи на чл. 5, ал. 1 и 2; чл. 98, т. 9, 11, 12 от Конституцията и на Решение №6 от 2012 г. на КС.

Четвърто, в чл. 8 от Конституцията е прогласен принципът за разделение на властите на „законодателна, изпълнителна и съдебна”. Парламентарното управление не означава управление на парламента. Това не е конвент! Както е казано в Решение №6 от 2012 г. на КС „упражняването на правото на помилване е елемент от взаимоотношенията между **държавния глава и съдебната власт**... Помилването не засяга осъществяването на **изпълнителната власт**.” Компетенциите на Народното събрание са посочени изчерпателно в чл. 84 и 85 от Конституцията. Парламентарният контрол е една от основните функции на парламента, но само върху **изпълнителната власт**. В този парламентарен контрол не се включват правомощията на президента (чл. 92 и чл. 93 от Конституцията), съдебната власт (чл. 117 и сл. от Конституцията) и Конституционния съд (чл. 147 и сл. от Конституцията). Единственият юридически път за контрол върху „актовете на президента” е по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията и се осъществява от конституционния съд. Така възниква въпросът защо инициаторите на Решението от 15.02.2012 г. и Решението от 16.05.2012 г. на Народното събрание не атакуват президентските укази по чл. 98, т. 9, 11 и 12 от Конституцията пред Конституционния съд, а „заобикаляйки” Конституцията се опитват да създадат „Временна парламентарна комисия”, преследваща противоконституционни цели?

Изрично Конституционния съд (Решение №6 от 2012 г.) казва: „**всички форми на парламентарен контрол, в т. ч. създаването на временни парламентарни комисии по**

отношение на дейността на президента, биха били недопустими от гледна точка на Конституцията.”

Следователно, от тази гледна точка Решението на Народното събрание от 16.05.2012 г. е в противоречие с чл. 8; чл. 98; чл. 117; чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията и Решение №6 от 2012 г. на КС.

Шесто, парламентарният контрол по чл. 62, ал. 1 и чл. 79, ал. 2 и др. има различни проявни форми (чл. 89, чл. 90, чл. 111, чл. 112 от Конституцията). Но този парламентарен контрол се осъществява във времето, а не за отминали „исторически събития”. Парламентарният контрол е само върху изпълнителната власт, която е на власт. Решението от 16.05.2012 г. пришива „етикета” на „длъжностни лица от органите на изпълнителната власт”, но за един отминал период „януари 2002 – януари 2012 г.” Очевидно е, че за никакъв „парламентарен контрол” или друга функция на Народното събрание тук не става дума. Парламентарния контрол се основава на принципа, че „държавната власт произтича от народа” и се „осъществява от него непосредствено и чрез органите, предвидени в тази Конституция” (чл. 1, ал. 2 от Конституцията). Но това е контрол върху органите и лицата, които непосредствено осъществяват държавната власт, а не върху „историята”.

Следователно и от тази гледна точка Решението от 16.05.2012 г. противоречи на чл. 62, ал. 1 и чл. 79, ал. 2 от Конституцията.

Седмо, от изтъкнатите до тук аргументи е видно, че Решението на Народното събрание от 15.02.2012 г. и решението на Народното събрание от 16.05.2012 г. по своята същност, съдържание и цели са еднакви. Атакуваното решение под формата на „парламентарен контрол” се опитва да дава оценки за минал период, но е опасен и за в бъдеще, ако се допусне такъв прецедент. Това решение противоречи на принципите на правовата държава (преамбюла), на чл. 4, ал. 1; чл. 5, ал. 1 и 2; чл. 8; чл. 62, ал. 1; чл. 84-85; чл. 98, т. 9, 11, 12; чл. 117 и сл.; чл. 149, ал. 1, т. 2; чл. 151 от Конституцията, както и на Решение №6 от 2012 г. на КС.

Господа конституционни съдии,

Моля да обявите за противоконституционно Решението на Народното събрание от 16.05.2012 г. за създаване на Временна парламентарна комисия за проучване на фактите и обстоятелствата, свързани с действия и инициативи на длъжностни лица от органи на изпълнителната власт, при и по повод помилване, опрощаване на несъбираеми държавни вземания, и даване и възстановяване на българско гражданство и освобождаване и лишаване от него през периода януари 2002 – януари 2012 г. (ДВ бр. 39/22.5.2012 г.)

Предлагаме в конституционния процес да бъдат конституирани като страни: Президентът на Република България; Министерски съвет; Министърът на финансите; Министърът на правосъдието, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Главния прокурор и парламентарните групи в 41-ото Народно събрание (известна ни е практиката на Конституционния съд относно конституирането на парламентарните групи като страни, но те са субект и на конституционното право).

Прилагаме:

1. Решение на Народното събрание от 16.05.2012 г., обнародвано в ДВ бр. 39/22.05.2012 г.
2. Решение на Народното събрание от 15.02.2012 г., обнародвано в ДВ бр. 15/2012 г.
3. Проект за решение с вх. №254-02-69/ 24.04.2012 г., внесено от Яне Янев и гр. н. пр.
4. Стенографски протокол от 16.05.2012 г. при приемане на Решението за създаване на Временна парламентарна комисия за проучване на фактите и обстоятелствата, свързани с действия и инициативи на длъжностни лица от органи на изпълнителната власт, при и по повод помилване, опрощаване на несъбираеми държавни вземания, и даване и възстановяване на българско гражданство и освобождаване и лишаване от него през периода януари 2002 – януари 2012 г.
5. Изявления на н. п. Яне Янев и др. след Решение №6 от 2012 г. на КС.

8

Моля да изискате препис от всички укази на президентите и вицепрезидентите от 1991 г. до сега относно помилвания, опрощаване на несъбираеми държавни вземания, и даване и възстановяване на българско гражданство и освобождаване и лишаване от него.

24 май 2012 г.

Народни представители:

1. Дюбен Коочезов -

~~Алишан Мейдан~~
Свети Заирец
Сетин Кафак -
Йордан Цонев -
Иван Илиев
Алишан Умаров
Младен Ормарец
Янко Янков
Рамазан Ахмедов
Белин Нур
Засан Адемов
Ремзи Осман

Мас Лавров

Вахара Георгиев

Михаил Микаел

Георги Бозриков

Димчо Михалевски

Сара "Ритев"

Георги Пифински

Димитър Яков

Александър Радокавлов

Анастас Мерджанов

Асел Таракчиев

Борисо Великов

Куня Лоджев

Анна Янели

Румяна Кевекова

Славко Охридски

Юлия Тасиш

Георги Терзиевски

Георги Петровски

Велериско Мелев Мелев - 11 11
 Румич Иванов Такопов
 Милена Иванова Христова
 Антон Константинов Битов
 Георги Мелев Данев
 Петър Томасов Курчидашев
 Дротинир Стойнев
 Темис Ахматов
 Андрей Памилев
 Румич Владимир
 Емили Маскарова
 Петър Ацимфров
 Стефан Добрев
 Козмевски Николов
 Валентина Георгиева
 Петър Костов
 Георги Анастасов
 Димитър Гергов